BISBAT DE TORTOSA

"Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic
perquè no es perdi cap dels qui creuen en Ell,
sinó que tinguin vida eterna" (Jn 3, 16).

LA DISTRIBUCIÓ DEL CLERGAT DIOCESÀ EN CLAU VOCACIONAL, DE MISSIÓ I CONFIANÇA EN DÉU

Qüestionari adreçat als mossens que exerceixen el seu ministeri a la diòcesi de Tortosa

1. "PERQUÈ NO ES PERDI CAP DELS QUI CREUEN EN ELL" (Jn 3, 16): VERS UN SERVEI EVANGELITZADOR QUE ARRIBI FINS L'ÚLTIM RACÓ DE LA DIÒCESI, MALGRAT LA PRECARIETAT DE PERSONES I MITJANS

En l'instrument de treball, pregària i discerniment d'aquest curs pastoral 2024-2025, *Caminem junts plens d'esperança* remarcàvem la crida a tots els batejats per tal de "fer realitat el somni d'una opció missionera capaç de transformar-ho tot" (*Evangelii gaudium (EG)*, 27), cridats tots a ser deixebles missioners que preguen i treballen (cf. *Caminem junts...*pp. 11-12), vivint una "corresponsabilitat diferenciada de tots per a la missió" (*Document Final de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes d'octubre de 2024, Part II, Junts per a la missió,* 75-78).

Fins el 15 de març d'enguany, hem fet arribar a la Comissió Diocesana del Sínode, les aportacions al qüestionari personal i de grup, que es va proposar en l'instrument de treball *Caminem junts...* Amb totes les aportacions rebudes, l'esmentada comissió està preparant una síntesi per ser tractada ens els òrgans de sinodalitat de la nostra diòcesi, per tal de discernir i consensuar unes prioritats diocesanes més evangelitzadores i com portar-les a terme.

Ara, mentre esperem a consensuar les prioritats diocesanes, resultat de les aportacions rebudes, no volem posposar un altre discerniment, que ha estat demanat com a prioritari, pels membres del Consell Presbiteral: la distribució del clergat diocesà, atesa la realitat de la diòcesi. En el Consell Episcopal hem vist que aquest tema és urgent i ha de ser tractat en clau vocacional, de missió i confiança en Déu. Del que es tracta és

"que ningú no es perdi" (cf. Jn 3, 16), és a dir, que en ocasió d'aquest discerniment, totes les persones de les nostres parròquies i comunitats, per petites que siguin, no els manqui mai el Pa de la Paraula i de l'Eucaristia. El servei evangelitzador que puguem fer tots a la nostra Església ha d'arribar a tot arreu, fins l'últim racó de la diòcesi, malgrat la nostra precarietat de persones i mitjans. Com ho farem si som febles? Amb la gràcia de Déu i el nostre servei generós, ho podrem realitzar posant en marxa les prioritats diocesanes que esperem consensuar a final d'aquests curs, així com impulsant decididament la pastoral vocacional i discernint la necessària reorganització del clergat, objecte d'aquest qüestionari.

Si volem que el nostre servei evangelitzador arribi fins a l'últim racó de la diòcesi, ho podrem fer gràcies a unes parròquies i comunitats enfortides en la seva vida espiritual, apostòlica i testimonial, en aquelles zones on la realitat de la diòcesi ho permeti. Aquestes comunitats "acollidores i en sortida", d'alguna manera podrien vertebrar tot el territori diocesà. La gent de molts pobles, per petits que siguin, ha de continuar cuidant la seva parròquia o comunitat que, segurament, no podrà oferir tots els serveis pastorals, ajudats d'unes prioritats diocesanes que tothom comparteixi amb goig, fomentant la comunió, participació i missió de tots els batejats.

2. CRIDATS A CONVERTIR-NOS TOT RENOVANT LES NOSTRES PROMESES SACERDOTALS EN AQUEST "CANVI D'ÉPOCA" (*EG*, 52)

En ocasions, vivim una certa perplexitat perquè, per una banda, sentim la crida a ser Església sinodal missionera, que estima i anuncia la Paraula de Déu, que s'alimenta amb l'Eucaristia i que escolta i atén els empobrits i desvalguts, predilectes del Senyor (cf. *Caminen junts*... pp. 12-15). Però, per altra banda, ens costa deixar-nos sorprendre per l'Esperit Sant i fer un pas més, sortint a sembrar amb esperança, confiant que les llavors que sembrarem, Déu les farà germinar com i quan Ell voldrà, sabent que nosaltres "som servents sense cap mèrit, que fem només el que havíem de fer" (Lc 17, 10). "Prenguem consciència que som pobres i febles, que ens caldrà sempre l'ajuda de l'Esperit. Ell ens alliberarà de la set d'èxit immediat i visible, Ell ens salvarà de les pors que paralitzen, de l'orgull que ens tanca, de les desavinences que tot ho fan estèril" (*Caminem junts*... p. 17).

Ens trobem tots, especialment els mossens, per una banda molt il·lusionats i esperançats, però per altra banda, alguns cops, amb la temptació de caure en el

desànim, la falta d'esperança, especialment quan no constatem fruits immediats de la nostra tasca apostòlica, o quan estem massa aïllats o amb massa fronts pastorals alhora.

En aquesta situació de "canvi d'època" (cf. *EG*, 52), en què la mateixa Església ens trobem submergits, necessitem convertir-nos personalment i comunitàriament.

Tant de bo que les següents paraules del Sant Pare ens il·luminin en el moment de respondre al qüestionari que aquí presentem:"El problema no és sempre l'excés d'activitats, sinó sobretot les activitats mal viscudes, sense les motivacions adequades, sense una espiritualitat que impregni l'acció i la faci desitjable. D'aquí que les tasques cansin més del que és raonable, i de vegades emmalalteixin. No es tracta d'un cansament feliç, sinó tens, pesat, insatisfet i, en definitiva, no acceptat. Aquesta accídia pastoral pot tenir diversos orígens. Alguns hi cauen perquè sostenen projectes irrealitzables i no viuen amb ganes allò que bonament podrien fer. Altres, per no acceptar la costosa evolució dels processos i voler que tot caigui del cel. Altres, per enganxar-se a alguns projectes o a somnis d'èxits imaginats per la seva vanitat. Altres, per perdre el contacte real amb el poble, en una despersonalització de la pastoral que porta a prestar més atenció a l'organització que a les persones, i llavors els entusiasma més el «full de ruta» que la ruta mateixa. Altres cauen en l'accídia per no saber esperar i voler dominar el ritme de la vida. L'immediatisme ansiós d'aquests temps fa que els agents pastorals no tolerin fàcilment allò que signifiqui alguna contradicció, un aparent fracàs, una crítica, una creu." (*EG*, 82)

Totes aquestes situacions ens siguin ocasió d'escoltar més i millor l'Esperit Sant i, com fem cada any en la Missa Crismal, de renovar les promeses sacerdotals que un dia vàrem fer davant del bisbe i del poble cristià, unint-nos i conformant-nos millor a Jesús, el Senyor. En efecte, la renovació ben conscient i joiosa de les nostres promeses sacerdotals ens ajuda a "renunciar a nosaltres mateixos [...], sense cap mena d'interès terrenal i moguts únicament pel zel de la salvació dels homes"(Cf. renovació pública de les promeses sacerdotals en la Missa Crismal), és a dir, ens ajuda a una conversió veritablement personal i comunitària. Com remarca el *Pla de Formació Sacerdotal: Formar Pastors Missioners*, en el número 372, els mossens hem de viure la fraternitat sacramental, tenint en compte diferents maneres de créixer en la vida comunitària a la qual estem cridats per l'ordenació.

Segurament, pel que fa al tema que el qüestionari planteja, la posada en marxa del que es decideixi serà un procés llarg, costós i més profund del que imaginem, però alhora més apassionant, pel que significa d'esbrinar nous camins de l'Esperit. En aquest

sentit, com diu el Papa Francesc, "el temps és superior a l'espai" (*EG*, 222-225), és a dir, l'important és iniciar processos en el temps que, quan Déu vulgui i com Ell vulgui, donaran el seu fruit.

Aquest treball sobre la distribució del clergat diocesà en clau vocacional, de missió i confiança en Déu, ens dona l'ocasió de plantejar amb tota sinceritat al Sr. Bisbe el fruit de les nostres reflexions i propostes, i, alhora, estant al seu costat, rebre de bon grat i amb tota disponibilitat, el seus discerniments i propostes de canvis.

3. L'EXERCICI DEL NOSTRE MINISTERI ORDENAT AMB ALEGRIA, ZEL APOSTÒLIC I ESPERANÇA

Tota la conversió pastoral dels preveres diocesans no pot consistir simplement en confiar la cura pastoral de més parròquies i comunitats a cadascun. Com ja s'ha dit a l'inici d'aquest document, si volem evangelitzar fins a l'últim racó de la diòcesi, i que a totes les persones de les nostres parròquies i comunitats, per petites que siguin, no els manqui mai el Pa de la Paraula i de l'Eucaristia, segurament no podrem oferir tots els serveis pastorals com fins ara, degut al menor nombre de preveres. Ara bé el menor nombre de preveres a la diòcesi pot esdevenir una ocasió, un "kairós", un signe a través del qual l'Esperit Sant ens demana un entusiasta impuls per proposar als joves la joia de ser capellà i la "parresía", és a dir, l'audàcia de ser pastors missioners.

Els mossens, segurament, ens haurem de centrar en allò que és essencial en la vida i ministeri dels ministres ordenats i, alhora, des d'una "corresponsabilitat diferenciada de tots per a la missió", haurem de servir amb alegria, zel apostòlic i esperança, les parròquies i comunitats, treballant els diversos àmbits pastorals tant amb membres de vida consagrada com amb fidels laics. Per exemple, caldrà discernir que, allà on sigui possible, es pugui impulsar un treball més interparroquial i arxiprestal, fins i tot amb la possibilitat de crear equips pastorals, amb mossens, membres de vida consagrada i laics. Així podrem oferir "tot per a cada parròquia però no a cada parròquia", ajudats per unes prioritats diocesanes que consensuarem a final de curs, en els òrgans de sinodalitat, fruit de les aportacions que s'han rebut arran del qüestionari que es va proposar a l'instrument de treball *Caminem junts plens d'esperança.*

Finalment, quan parlem de les parròquies, cal no oblidar unes suggerents reflexions del Papa Francesc, on adverteix que "la crida a la revisió i renovació de les parròquies encara no ha donat suficients fruits amb vista que estiguin encara més a prop de la gent,

que siguin àmbits de viva comunió i participació, i s'orientin completament a la missió"(*EG*, 28).

"La parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes molt diverses que requereixen la docilitat i la creativitat missionera del Pastor i de la comunitat. Encara que certament no és l'única institució evangelitzadora, si és capaç de reformar-se i adaptar-se contínuament, continuarà essent «la mateixa Església que viu entre les cases dels seus fills i de les seves filles». Això suposa que realment estigui en contacte amb les llars i amb la vida del poble, i no esdevingui una prolixa estructura separada de la gent o en un grup de selectes que es miren a si mateixos. La parròquia és presència eclesial al territori, àmbit de la escolta de la Paraula, del creixement de la vida cristiana, del diàleg, de l'anunci, de la caritat generosa, de l'adoració i la celebració. A través de totes les seves activitats, la parròquia encoratja i forma els seus membres perquè siguin agents d'evangelització. És comunitat de comunitats, santuari on els assedegats beuran per continuar caminant, i centre de constant enviament missioner."(*EG*, 28).

*****

A la nostra diòcesi, estem immersos, des de l'octubre passat, en un procés ric i complex de discerniment pastoral, amb les aportacions a l'Instrument de treball, pregària i discerniment, *Caminem junts plens d'esperança*. El discerniment que anem realitzant ens mostra que hi ha un desfasament entre el nostre funcionament pastoral habitual i el que requereix i ofereix el Senyor als cristians. Una Església de "serveis" i que ofereix "productes" o "esdeveniments" a les "demandes" suposadament "religioses" hauria d'arribar a ser, amb la gràcia de Déu i el nostre humil i generós servei, una Església comunitat de deixebles missioners.

En aquest sentit, ressona amb força, més que mai, el missatge de la Butlla de convocació del Jubileu 2025 on el Sant Pare ens recorda el moment en que Sant Pau deia: *Spes non confunfit,* "l'esperança no defrauda" (Rm 5, 5). "Deixem-nos atraure des d'ara per l'esperança i permetem que a través de nosaltres sigui contagiosa per a tots els qui la desitgen" (*Butlla*, n. 25). L'esperança és una virtut activa. Per tant, això vol dir que nosaltres, deixebles de Jesucrist hem de ser sempre sembradors d'esperança, evitant ser "profetes de desventures" (Sant Joan XXIII), cridats a viure "el do de l'alegria" (Sant Pau VI*, Gaudete in Domino*, 1), sabent que l'esperança és

una virtut "obligatòria per a tot cristià" (Beat Joan Pau I, *Audiència General del 20 de setembre de 1978*), i així, sense por, obrint "de bat a bat les portes a Crist" (Sant Joan Pau II, *Homilia en l'inici del seu pontificat, 22 d'octubre de 1978*), viure que "en esperança hem estat salvats" (Benet XVI, *Spe salvi*, 1). Només així el Regne de Déu, que demanem que vingui quan preguem el Parenostre, s'anirà afermant en el nostre món.

† Sergi Gordo Rodríguez
Bisbe de Tortosa
i membres del Consell Episcopal

Tortosa, Dimarts Sant, Missa Crismal, 15 d'abril de 2025

BISBAT DE TORTOSA

QÜESTIONARI

sobre la distribució del clergat diocesà

Fruit d'una reflexió dels membres del Consell Episcopal, havent consultat els membres del Consell Presbiteral, presentem aquest qüestionari perquè el puguem treballar en les reunions arxiprestals dels mossens.

Aquestes qüestions estan plantejades per ser tractades a nivell arxiprestal. Convé començar sempre amb una estona de pregària. Seguidament, fer la lectura del text previ al qüestionari (pp. 1-6). Posteriorment, respondre cada una de les preguntes del qüestionari. Convé designar un secretari que prengui nota de les respostes.

El Sr. Bisbe, es posarà d'acord amb cada arxipreste, per designar una data de reunió arxiprestal, preferiblement durant el mes de maig, en la qual es farà present per escoltar les aportacions fruit de les respostes al qüestionari que haurà estat treballat prèviament a cada arxiprestat. Les aportacions seran presentades per escrit al Sr. Bisbe durant el curs de la reunió.

A banda de tractar aquestes preguntes a les reunions arxiprestals, sempre hi ha la possibilitat que si algú així ho desitja faci arribar les seves respostes personals al Sr. Bisbe, que les tindrà en compte, guardant l'oportuna reserva i confidencialitat.

En canvi, pel que fa a les aportacions tractades en les reunions arxiprestals, exposades i lliurades per escrit al Sr. Bisbe, seran discernides posteriorment amb el Consell Episcopal.

1. **En la teva parròquia, al teu arxiprestat**, quina és la realitat concreta en quant a la participació dels fidels a l'Eucaristia diària i dominical? Quina és la realitat a nivell de la catequesi d'infants, adolescents, joves i adults? Quina presència de fidels amb disponibilitat i col·laboració tens en les diferents tasques pastorals parroquials? Finalment, com es porta endavant a la teva parròquia la dimensió pastoral caritativa amb els més pobres i necessitats?

2. Actualment, com es fa la **coordinació pastoral** a les parròquies del teu arxiprestat? Quin punts son més fàcils de coordinar i quins àmbits costen més?

3. Davant la disminució del nombre de preveres, creus que caldria impulsar **equips pastorals** amb mossens, membres de vida consagrada i laics? Quins criteris diocesans serien necessaris perquè siguin efectius?

4. Amb aquests criteris diocesans i allà on sigui necessari, impulsaries la formació de membres de vida consagrada i laics que, en coordinació pastoral arxiprestal, puguin tenir cura de **celebracions de la Paraula en absència de prevere**?

5. Què estàs disposat a fer per potenciar una **cultura vocacional** que arribi al cor de qui comença a fer-se un projecte de vida?

6. Com a mossèn, quin és el teu **ideal de treball en equip**? Com creus que es pot fomentar la **convivència fraterna** entre els mossens?

7. **A què estàs disposat a nivell personal, parroquial, arxiprestal, diocesà?** [*aquesta pregunta, en concret, si vols, la pots respondre i lliurar reservadament per escrit al Sr. Bisbe que la tindrà en compte guardant l'oportuna confidencialitat*]

8. Vols afegir alguna **reflexió personal o suggeriment** per ajudar el bisbe i els òrgans consultius diocesans en el discerniment sobre la distribució del clergat al teu arxiprestat?